



P O L S K A
I Z B A
I N Ż Y N I E R Ó W
B U D O W N I C T W A

Warszawa, dnia 18 czerwca 2020 r.

L. dz. KPR-0025-0098(2)/20

Pan
Robert Nowicki
Podsekretarz Stanu w
Ministerstwie Rozwoju

Łanowski Paweł Minister

W odpowiedzi na pismo znak: DAB-Ia.0211.3.2020.SM.4 z dnia 04 czerwca 2020 r. w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego, Polska Izba Inżynierów Budownictwa w załączeniu przekazuje zestawienie uwag.

Z poważaniem

Kledyński

prof. dr hab. inż. Zbigniew Kledyński
Prezes Krajowej Rady PIIB

Uwagi Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa

do projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego

Lp.	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy	Proponowane rozwiązanie	Uzasadnienie
	§ 4 ust. 1	<p>„§ 4. 1. Zakres projektu budowlanego określony przez projektanta uwzględnia stopień skomplikowania robót budowlanych, specyfikę i charakter obiektu budowlanego oraz w zależności od przeznaczenia projektowanego obiektu budowlanego – niezbędne warunki do korzystania z obiektu przez osoby ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Zakres projektu budowlanego uwzględnia możliwość spełnienia przez organ administracji architektoniczno-budowlanej obowiązków wynikających z art. 35 ust. 1 ustawy.”</p>	<p>Postulujemy o wyraźne wskazanie (tak jak to projektodawca uczynił w uzasadnieniu do rozporządzenia), iż to projektant określa zakres projektu budowlanego, gdyż to do niego należy opracowanie projektu budowlanego w sposób zgodny z wymaganiami ustawy, ustaleniami określonymi w decyzjach administracyjnych dotyczących zamierzenia budowlanego, obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.</p> <p>Brak wyraźnego wskazania na projektanta jako osobę decydującą o tym zakresie będzie nadal przyczyną sporów kompetencyjnych pomiędzy pracownikami organu AAB a projektantem – kto ostatecznie decyduje o wymaganym zakresie projektu. W efekcie obecnie bardzo często dochodzi do narzucania nadmiernych wymogów formalnych w procedurze zatwierdzania projektu budowlanego, co wyraźnie wydłuża postępowania o pozwolenie na budowę, gdyż często organy AAB żądają odniesienia się do wszelkich przepisów rozporządzenia mimo, że danego obiektu takie dane nie dotyczą lub nie są istotne z punktu widzenia obowiązków organów AAB.</p>
	§ 5 ust. 2 pkt 1	<p>„1. Do projektu budowlanego dołącza się stronę tytułową. 2. Strona tytułowa projektu budowlanego określa: 1) nazwę głównego zamierzenia budowlanego; 2) zwięzłe określenie elementów projektu; 3) adres i kategorię obiektu budowlanego, a jeśli zamierzenie budowlane obejmuje więcej niż jeden główny obiekt – adresy, kategorie i numery porządkowe wszystkich głównych obiektów objętych zamierzeniem; 4) nazwę jednostki ewidencyjnej, nazwę i numer obrębu ewidencyjnego oraz numery działek ewidencyjnych, na których obiekt lub obiekty są usytuowane; 5) imię i nazwisko lub nazwę inwestora oraz jego adres. 3. Jeżeli liczba działek ewidencyjnych, w których jest usytuowany obiekt budowlany, uniemożliwia sporządzenie strony tytułowej na jednej stronie formatu A4, dopuszcza się zamieszczenie informacji o obrębach i numerach działek ewidencyjnych w postaci załącznika do strony tytułowej.”</p>	<p>Pojęcie „spis zawartości”, które odnosi się do projektu budowlanego jako całości złożonej z elementów, jest pojęciem zbliżonym do pojęcia „spis treści”, które odnosi się do poszczególnych elementów projektu. Spis zawartości w założeniu ma być zwięzłym wyliczeniem i nic nie stoi na przeszkodzie, by umieścić je na stronie tytułowej. Wyliczenie w konkretnych przypadkach nie musi obejmować wszystkich elementów projektu (art. 34 ust. 3a i 3b ustawy Prawo budowlane).</p> <p>Zróżnicowane żądania organów AAB odnośnie określenia zamierzenia budowlanego powodują, że praktyka nadawania tytułów opracowań projektowych jest bardzo różniczna na terenie kraju. W naszym przekonaniu wystarczające jest zwięzłe określenie głównego zamierzenia budowlanego, bez konieczności określania urządzeń i obiektów budowlanych towarzyszących obiektowi głównemu, jak: murki oporowe, maszty, zbiorniki szczelne, miejsca postojowe, instalacje zewnętrzne, itp. Szczegółową zawartość obiektów towarzyszących określać powinna treść projektu budowlanego, a nie jego tytuł.</p>

	§ 6 ust. 1 pkt 1	„1) projekt zagospodarowania działki lub terenu wraz z informacją o obszarze oddziaływania obiektu ”	Informacja o obszarze oddziaływania obiektu jest ważnym, ale tylko jednym z wielu elementów projektu zagospodarowania działki lub terenu, co wynika z art. 34 ust. 3 pkt 1 ustawy Prawo budowlane. Nie ma chyba potrzeby określania zawartości poszczególnych projektów w tym miejscu, zwłaszcza, że PZT byłby tutaj wyjątkiem (w odniesieniu do PAB i PT nie wymienia się żadnych ich części składowych).
	§ 7 ust. 1	„1. Strony projektu budowlanego oraz załączniki do niego numeruje się kolejno. Dla każdego elementu projektu budowlanego stosuje się oddzielną numerację stron, a jeśli element jest podzielony na tomy – również oddzielną numerację tomów.”	W § 6 ust. 2 mamy wielotomową oprawę projektu budowlanego, co sugeruje ciągłą numerację tomów dla całego projektu budowlanego. W § 8 ust. 6 na tomy dzielią się poszczególne projekty, jednak nie ma wyraźnego wskazania, że numeracja tomów jest odrębna dla każdego elementu, tak jak ma to miejsce w przypadku numeracji stron.
	§ 8 ust. 2 pkt 1	„1) informację, którego elementu projektu budowlanego ona dotyczy.”	Określenie „projekt” jest używane w rozporządzeniu zarówno w znaczeniu „projekt budowlany”, jak też „jeden z projektów, które stanowią elementy projektu budowlanego” (PZT, PAB, PT lub opinie, uzgodnienia, pozwolenia i inne dokumenty). Chodzi tu zapewne o informację, którego elementu projektu budowlanego dotyczy karta tytułowa.
	§ 8 ust. 2 pkt 3	3) imię, nazwisko, specjalność, numer posiadanych uprawnień budowlanych, datę opracowania oraz podpis osoby posiadającej uprawnienia budowlane do projektowania w odpowiedniej specjalności opracowującej daną część projektu budowlanego, wraz z określeniem zakresu jej opracowania.	W sytuacji gdy do projektu budowlanego dołączany jest dokument uprawnień budowlanych, w którym wskazana jest specjalność w jakiej zostały one wydane, to zbędne wydaje się określanie dodatkowo specjalności na stronach tytułowych. Niektóre nazwy tych specjalności są bardzo rozbudowane. Proponujemy usunięcie nazwy specjalności ze stron tytułowych i pozostawienie jedynie numeru uprawnień budowlanych.
	§ 8 ust. 7	„7. W przypadku wspólnej oprawy elementów projektu budowlanego dopuszcza się: 1) sporządzenie łącznego spisu treści dla tych elementów; 2) zamieszczenie informacji, o których mowa w § 5 ust. 2 pkt 3, wyłącznie na stronie tytułowej pierwszego elementu projektu budowlanego objętego wspólną oprawą.”	Z uzasadnienia do rozporządzenia wynika, że możliwa jest wspólna oprawa wszystkich elementów projektu (a właściwie jest ona zasadą, gdyż oprawę wielotomową się jedynie dopuszcza). Z proponowanego brzmienia § 6 ust. 3 wynika, że jeden tom może obejmować od jednego do czterech elementów projektu lub część jednego z tych elementów. W takim przypadku dyspozycje zawarte w ust. 7 powinny się odnosić również do takich przypadków. W przypadku wspólnej oprawy elementów projektu, oprawa może być wielotomowa. Ponadto niektóre projekty nie posiadają PZT, niektóre nie muszą mieć PAB, proponuje się zatem odmienne zredagowanie przepisu.
	§ 9 ust. 1 i 2	„§ 9. W przypadku opracowania elementów projektu budowlanego przez tego samego projektanta, dopuszcza się dołączenie dokumentów, o których mowa w art. 34 ust. 3d ustawy, tylko do jednego z tych elementów, a jeśli element ten jest podzielony na tomy – tylko do pierwszego tomu.”	W przypadku gdy § 6 ust. 3 słusznie dopuszcza możliwość wspólnej oprawy wszystkich elementów projektu budowlanego, w tym PT, to konsekwentnie ułatwienia jakie towarzyszą wspólnej oprawie powinny obejmować również PT. Ponadto ułatwienie powinno dotyczyć także oświadczenia o sporządzeniu projektu zgodnie z przepisami (art. 34 ust. 3d pkt 3). Ten sam projektant może opracować również projekt techniczny (PT). W takim przypadku analogicznie – nie będzie podstaw do dołączania dokumentów w więcej niż jednym egzemplarzu. Oprawa będzie wielotomowa prawdopodobnie w większości przypadków, gdyż osobny tom będzie stanowił projekt techniczny. Znaczenie ma nie to, czy oprawa jest wielotomowa, tylko to, czy

			<p>podzielony na tomy jest ten element, do którego chcemy dołączyć dokumenty. W takim przypadku należy dokumenty dołączyć tylko do pierwszego tomu.</p>
§ 12 ust. 1 i 2	<p>„1. W przypadku rozbudowy, nadbudowy, przebudowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części, przepisy rozporządzenia stosuje się odpowiednio w zakresie projektowanych w obiekcie budowlanym zmian.</p> <p>2. Część rysunkową projektu rozbudowy nadbudowy lub przebudowy obiektu budowlanego należy sporządzić w sposób: (...)”</p>	<p>W ust. 1 i 2 wymienione są identyczne elementy hipotezy normy, jednak w różnej kolejności. Należy ujednolicić kolejność wyrazów w obrębie jednego aktu. Można zrobić to analogicznie, jak w § 206 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.</p>	<p>Wydaje się, że „sposób odprowadzania lub oczyszczania ścieków” powinien być określony również w części opisowej, jest to bowiem element, który wynika wprost z art. 34 ust. 3 pkt 1 lit. c ustawy.</p> <p>Temat pośrednio może wiązać się z projektowanym § 15 pkt 3 lit. a (urządzenia budowlane sytuowane poza obiektem budowlanym, do których zaliczamy instalację wodno-kanalizacyjną, przynajmniej tą zewnętrzną), jednak nie wyczerpuje tematu (sposób odprowadzania lub oczyszczania ścieków oznacza nie tylko wyliczenie zewnętrznych urządzeń budowlanych, ale również opis zastosowanych technologii i powody zastosowania konkretnych rozwiązań technicznych). Wyróżnienie tego zagadnienia w osobnej jednostce redakcyjnej wskazuje, że ustawodawca uznał je za szczególnie istotne i wymagające szerszego opisu. Wydaje się też niewystarczające porzucenie na zobrazowaniu tego elementu w części rysunkowej.</p>
§ 15 pkt 3	<p>„3) projektowane zagospodarowanie działki lub terenu, w tym:</p> <p>a) urządzenia budowlane związane z obiektami budowlanymi;</p> <p>b) sposób odprowadzania lub oczyszczania ścieków,</p> <p>c) układ komunikacyjny w obrębie terenu,</p> <p>d) sposób dostępu do drogi publicznej;”</p>		
§ 15	<p>Proponujemy dodanie pkt 9 o treści:</p> <p>„9) informację o obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego lub jego braku.”</p>		
§ 16 ust. 2 pkt 10	<p>„10) układ sieci i urządzeń uzbrojenia terenu, przedstawiony z przyłączami, w tym niepodlegającymi pozwoleniu na budowę, do odpowiednich sieci zewnętrznych i wewnętrznych oraz urządzeń budowlanych, w tym: wodociągowych, ujęć wody ze strefami ochronnymi, ciepłych, gazowych i kanalizacyjnych lub służących do oczyszczania ścieków, oraz określający sposób odprowadzania wód opadowych, z podaniem niezbędnych profilii podziemnych, spadków, przekrojów przewodów oraz charakterystycznych rzędnych, wymiarów i odległości, wraz z usytuowaniem przyłączy, urządzeń i punktów pomiarowych – za wyjątkiem sieci i urządzeń budowlanych realizowanych odrębną procedurą wskazaną w art. 29 ustawy;”</p>		<p>Ze względu na zróżnicowane praktyki organów AAB i orzecznictwo sądowno-administracyjne niezbędne jest wskazanie w projektowanych przepisach, że przyłącza korzystające ze zwolnienia uzyskania pozwolenia na budowę, tj. realizowane na podstawie art. 29a lub art. 30 ustawy, nie muszą być objęte pozwoleniem na budowę głównej inwestycji. Dla koordynacji PZT ich trasy są umieszczone w projekcie, natomiast nie są (nie muszą być) objęte decyzją pozwolenia na budowę. Z zaproponowanej treści przepisu wynikałoby natomiast, że nie tylko miałyby być one częścią pozwolenia na budowę (czyli art. 29a i 30 byłby martwym przepisem), ale dodatkowo należałoby rysować ich profile na etapie PZT, co wydaje całkowicie sprzeczne z intencją projektodawcy i jest nieracjonalne.</p> <p>Profile podłużne (nie tylko przyłączy, ale też innych obiektów liniowych) zgodnie z projektem rozporządzenia będą częścią projektu technicznego, nie ma więc potrzeby powtarzania tego elementu dokumentacji również na etapie PZT.</p>

§ 21 ust. 1. pkt. 10 lit. a	<p>Proponujemy treść przepisu: „a) oszacowanie rocznego zapotrzebowania na energię użytkową do ogrzewania, wentylacji, przygotowania ciepłej wody użytkowej, a także w zależności od potrzeb zapotrzebowanie na energię użytkową dla chłodzenia i oświetlenia,”</p>	
§ 23	<p>„2. Projekt techniczny obiektu budowlanego składa się z części opisowej oraz części rysunkowej, zawierających rozwiązania projektowe uzupełniające i uszczegóławiające projekt zagospodarowania działki lub terenu i projekt architektoniczno-budowlany w zakresie i stopniu dokładności niezbędnym do realizacji robót budowlanych.”</p>	<p>Z uwagi na to, że projekt techniczny będzie powstawał przed rozpoczęciem robót budowlanych, a jednocześnie nie będzie podlegał weryfikacji przez organy AAB co do jego kompletności, kierownik budowy powinien mieć gwarancję, że sporządzony projekt techniczny pozwala na bezpieczną realizację robót budowlanych. Należy zauważyć, iż kierownik budowy nie będzie dysponował narzędziami prawnymi do odmowy przyjęcia tej części projektu do realizacji, a ewentualne spory pomiędzy nim, a autorami projektu technicznego nie będą rozstrzygane przez żadną instancję administracyjną. W celu wzmocnienia gwarancji sporządzenia projektu technicznego odpowiedniej jakości proponujemy projektowaną treść § 23 ująć w ust. 1 i dodać ust. 2 o zaproponowanej treści.</p>
§ 25 pkt 3 i 4	<p>„3) podstawowe urządzenia instalacji ogólnotechnicznych i technologicznych lub ich części, jeżeli ich odwzorowanie nie było wystarczające na rysunkach, o których mowa w pkt 1; 4) zasadnicze elementy wyposażenia instalacyjno-budowlanego, umożliwiającego użytkowanie obiektu budowlanego zgodnie z jego przeznaczeniem, w tym: ...”</p>	<p>W celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych, a także w związku z propozycją zmian do § 23, proponujemy następującą treść § 25 pkt 3 i 4.</p>
Załącznik do rozporządzenia	<p>Proponujemy do norm wymienionych w załączniku dodać: PN-EN ISO 5261:2002 Rysunek techniczny. Przedstawianie uproszczone prętów i kształtowników PN-EN ISO 2553:2019 Spajanie i procesy pokrewne. Umowne przedstawianie na rysunkach. Złącza spajane PN-EN ISO 5845-1:2002 Rysunek techniczny -- Przedstawianie uproszczone zespołów z częściami złącznymi -- Część 1: Zasady ogólne</p>	
Uwaga ogólna		<p>W rozporządzeniu brak jest regulacji dotyczących projektów przeznaczonych do wielokrotnego zastosowania.</p>